

**MEDNARODNI SEMINAR O
VAROVANJU ZAPOSLENIH V BOLNIŠNICAH PRED TVEGANJI ZARADI
IZPOSTAVLJENOSTI RAKOTVORNIM SNOVEM PRI DELU
3. september 2021**

**izr. prof. dr. Metoda DODIČ FIKFAK, dr. med., spec. MDPŠ, predstojnica
UKC Ljubljana – Klinični inštitut za medicino dela, prometa in športa**

Tveganje za raka med kohorto slovenskih medicinskih sester

Medicinske sestre so pri svojem delu izpostavljene številnim dejavnikom tveganja, med katerimi so tudi pogosti karcinogeni. Med kemijskimi karcinogeni izstopata predvsem formaldehid in etilen oksid, med fizikalnimi ionizirajoče sevanje, med biološkimi virusa hepatitisa B in C, vsekakor pa je največ študij vezanih na izmensko in nočno delo, za katerega je vedno več dokazov, da povzroča raka na dojkah. Kohortna študija o zdravstvenem stanju slovenskih medicinskih sester, ki je zajela več kot 26.000 medicinskih sester in skoraj pol milijona osebnih let spremljanja, je zajela vse medicinske sestre, ki so opravljale svoje delo med leti 1997 in 2015 in je pokazala, da je umrljivost medicinskih sester tako moških kot žensk nižja kot je umrljivost primerljive slovenske populacije, prav tako je nižja tudi umrljivost za vsemi raki pri obeh spolih. Standardizirana incidenca raka za oba spola MS prav tako ne kaže višjih vrednosti, vendar pa je standardizirana incidenca raka dojke pri ženskih medicinskih sestrah za 20% višja od primerljive slovenske ženske populacije. Rezultati so v soglasju z rezultati drugih študij po svetu, ki dokazujejo povečano tveganje za raka dojk pri medicinskih sestrah. Primerjava stopnje tveganja z novejšimi študijami prikazuje nekoliko nižje tveganje pri naši kohorti, vendar gre to na račun t.i. ekspozicijske misklasifikacije, ki nastane, če skupaj obravnavamo tako tiste sestre, ki so dele nočno delo kot tudi tiste, ki niso delale ponoči. Višjo standardizirano incidenco pri ženskih medicinskih sestrah smo dobili tudi za rak kože, mejne vrednosti pa za rak ščitnice.